

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
@ inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Preot paroh: Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruți.” (Romani 12, 12)

Anul III • Nr. 23 (71) • 6 august 2022

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Sărbătorile, izvor de bucurie

Persoane, sensuri și simboluri ziditoare în icoana Schimbării la Față a Domnului

Arhimandrit Mihail Stanciu

Mântuitorul Iisus Hristos Se află în centrul compoziției, în partea superioară, înconjurat de o mandorlă alcătuită din cercuri concentrice în nuanțe de albastru în degradé. Albastrul capătă aici înțelesul simbolic al lumii cerești, dar și al întinericului supraluminos ce-L înconjoară.

Domnul Hristos Se înfățișează Apostolilor ca una din Persoanele Sfintei Treimi, stând de vorbă cu Moise și cu Ilie despre viitoarea Sa Patimă, iar Fața Sa strălucea ca soarele. Lumina ce izvorăște din Hristos este însuși harul dumnezeiesc cel necreat care este prezent în întreaga Sa ființă.

Din trupul transfigurat al lui Hristos pornesc **raze**, semn al slavei Domnului, care îi luminează atât pe Moise și pe Ilie, cât și pe cei trei Apostoli, și indică în același timp prezența Duhului Sfânt Care în momentul Schimbării la Față se manifestă și sub forma unui nor luminos (cf. Matei 17, 5).

Hristos este îmbrăcat în **veșminte albe, strălucitoare**, semn al curăției Lui depline și al îndumnezeirii tru-

pului Său „Cel ce te îmbraci cu lumina ca și cu o haină” (Psalmul 103, 2).

În mâna stângă ține **filacterul**, simbol al propovăduirii, iar cu mâna dreaptă binecuvintează.

Spre deosebire de fața lui Moise care strălucea de o slavă venită din afară după revelația din muntele Sinai (cf. Ieșirea 34, 29), Fața lui Hristos apără pe muntele Taborului ca un izvor de lumină, izvor al vieții dumnezeiești făcute accesibilă omului.

„Arătat-a Hristos ucenicilor taina în Tabor, strălucind cu fața mai mult decât razele soarelui, hainele Sale fiind luminoase și albe ca zăpada, Cel ce se îmbracă, precum zice psalmistul, cu lumina ca și cu o haină” (Canonul Utreniei din ziua Înaintea-prăznuirii, cântarea a V-a).

Muntele Tabor apare în icoana Schimbării la Față având trei culmi: una pentru Hristos și celelalte două pentru Moise și Ilie. Muntele constituie un element esențial al peisajului biblic, fiind locul privilegiat al rugăciunii,

(continuare în pag. 2)

Duminica a 6-a după Rusalii

Peștele – simbol al creștinilor din primele veacuri

Preot Silviu Cluci | Doxologia.ro

In epoca persecuțiilor din secolele I-IV, Mântuitorul Hristos era reprezentat sub chip de miel, păstor, pelican, ca semn de recunoaștere a creștinilor între ei. Unul dintre simbolurile hristice cele mai răspândite în primele veacuri creștine era cel al peștelui.

Importanța atât de mare pe care o are peștele în textul Evangheliei a contribuit cu siguranță la adoptarea acestui simbol de către creștini, Hristos Însuși l-a întrebuințat. Adresându-Se unor pescari, Mântuitorul recurgea firește la niște imagini care le erau familiare și pe înțeles; chemându-i la apostolat, El îi numea „pescari de oameni” (Matei 4, 19; Marcu 1, 17). El asemenea Împărăția Cerurilor cu un năvod plin cu tot soiul de pești. Imaginea peștelui servește totodată ca simbol al bunățăților cerești (Matei 7, 9-11; 13, 47-48; Luca 5, 10).

De asemenea, folosirea peștelui ca simbol era cel mai potrivit **semn secret pentru creștini**, deoarece le permitea să se recunoască între ei fără a se expune în vremurile de prigoană. Numele grecesc al peștelui (**IHTIS**) era pentru primii creștini un **acrostih hristologic**: Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul (Iisus Hristos ΙΧ - ΙΗ; Fiul lui Dumnezeu θεός - teos = Dumnezeu și υίός - iios = fiu; numele de Mântuitor σωτήρ, ό - sotir). Aceasta sintagmă este, într-un fel, rezumatul doctrinei creștine și este prima mărturisire de credință a creștinilor.

În primele veacuri creștine, imaginea peștelui apare pretutindeni: în picturile murale, pe sarcofage, în inscripțiile funerare, pe diferite obiecte. Creștinii purtau la gât peștișori din metal, din piatră sau din sidex, pe care figura inscripția: „Fie mântuirea Ta!” sau „Mântuiește!”.

Persoane, sensuri și simboluri ziditoare în icoana Schimbării la Față a Domnului

Arhimandrit Mihail Stanciu

(continuare din pag. 1)

Muntele Tabor semnifică îndepărtarea de lume și apropierea de Dumnezeu și este locul prin excelență al revelației dumnezeiești.

Sfinții Prooroci Moise și Ilie se află de o parte și de alta a Mântuitorului, stând fiecare pe câte un pisc. Ilie se află în partea stângă a imaginii (la dreapta lui Hristos), iar Moise în partea dreaptă. Acești doi Mari Prooroci ai Vechiului Legământ sunt singurii oameni din poporul lui Israel care au văzut slava lui Dumnezeu și au auzit glasul Lui, Moise în norul luminos pe muntele Sinai (Ieșirea 34, 4-29) și Ilie „în adiere de vânt lin” (III Regi 19, 12) pe muntele Horeb.

Moise este reprezentat tânăr, sugerând că omul cu viață în Dumnezeu e mereu tânăr, dar și că Legea divină nu îmbătrânește, ținând în mâini Tablele Legii, iar **Ilie** este reprezentat sub chipul unui bătrân cu părul lung, semnificând înțelepciunea veșnică a lui Dumnezeu.

Amândoi stau în picioare într-o atitudine plină de cernicie, înclinați către Hristos. Sunt reprezentați pe culmi pentru că sunt oameni ai înălțimilor duhovnicești, desăvârșiți în virtuți. De aceea, împreună cu Hristos poartă aureolele sfințeniei.

Potrivit unor tâlcuiri ale Sfântului Maxim Mărturisitorul, **Moise reprezintă pe cei adormiți, iar Ilie pe cei vii**; Moise și Ilie evocă Șeolul (Tărâmul morților) și Cerul, pentru că Moise a gustat moartea, iar Ilie este viu, fiind ridicat la cer într-un car de foc. Înfațișând alături de Hristos deopotrivă viii și morții, icoana afirmă că Iisus Hristos, ca Dumnezeu, are deplină putere asupra vieții și a morții. Moise și Ilie reprezintă totodată și cele două căi (moduri) de viață binecuvântate ale omului: căsătoria și fecioria.

Ei simbolizează în același timp **Pronia** (Moise) și **Judecata** (Ilie) lui Dumnezeu, dar și Legea și Proorocii, a căror plinire este Hristos. Prezența lor trebuia să le confirme ucenicilor că Hristos nu calcă Legea și Proorocii (cum îl calomniau iudeii), ci că Hristos este dătătorul și plinirea lor.

Deoarece, potrivit relatării Sfântului Evanghelist Luca, Moise și

Ilie s-au arătat și ei în slavă (9, 31), și ei sunt reprezentați adesea în interiorul cercului luminos. Prezența lui Moise ne amintește de experiența sa de pe muntele Sinai când el însuși s-a umplut de strălucire. „Iar când se pogora Moise din muntele Sinai, având în mâini cele două table ale Legii, el nu știa că fața sa strălucea, pentru că grăise Dumnezeu cu el” (Ieșire 34, 29).

Atitudinea lor exprimă deopotrivă teamă, uimire și bucurie la vederea lui Hristos strălucind și la auzul glasului Tatălui ceresc. Deoarece ei nu sunt încă desprinși de cele omenești, starea lor exprimă în același timp și contemplație și tulburare.

Acești trei ucenici mai apropiați ai lui Hristos, care s-au învrednicit de vederea slavei lui Dumnezeu, au fost martorii și ai învierii fiicei lui Iair (Marcu 5, 37) și îi vom regăsi din nou în Grădina Ghetsimani (Marcu 14, 33).

În dreapta icoanei se află **Petru, (Ioan la mijloc, Iacov în stânga)**, ridicându-și o mână spre Hristos și grăind către El să ridice **trei colibe...**

Apostolii Petru, Iacov și Ioan sunt reprezentați căzuți la pământ, ferindu-și sau acoperindu-și privirea la vederea slavei dumnezeiești. După Sfântul Ioan Gură de Aur, doar pe acești trei ucenici i-a ales Hristos ca să li Se descopere în slavă deoarece Petru îl iubea mult pe Hristos, Ioan era iubit mult de Hristos, iar Iacov și-a mărturisit râvna până la jertfă pentru Hristos (fiind primul Apostol martirizat de iudei). Totodată, într-un înțeles mistic, cei trei reprezintă virtuțile care fac sufletul văzător de Dumnezeu: credința, nădejdea și dragostea.

Prezența lor în număr de trei era cerută și de Legea lui Moise pentru adevărarea publică a unei mărturii. Dacă Moise și Ilie reprezentau Tărâmul Morții și Cerul, ucenicii îi reprezintă pe cei vii de pe pământ, cu toții aflați sub ocârmuirea lui Dumnezeu.

Astfel, **Vechiul și Noul Legământ sunt reprezentate aici unificate în Hristos prin Moise și Ilie pe de o parte, și prin cei trei ucenici, pe de altă parte**. Aducându-i de față pe cei doi mari Prooroci, Mântuitorul îi învață pe ucenici să fie desăvârșiți în blândețe (ca Moise) și în trezvie sau râvnă pentru Dumnezeu (ca Ilie) pentru a fi buni păstori ai poporului Său.

Semne și minuni

Norul luminos de pe Tabor, o minune care se petrece anual de Schimbarea la Față

In fiecare an, pe data de 6 august, creștinii ortodocși de pretutindeni sărbătoresc marele praznic al Schimbării la față a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Minunea Schimbării la față s-a petrecut pe Muntele Tabor, numit și „muntele cel sfânt al lui Dumnezeu”. În fiecare an, pe acest munte are loc o minune aparte. Mai exact, în noaptea Schimbării la Față, după miezul nopții, în jurul orei 1:00, un nor luminos coboară deasupra credincioșilor prezenți la Mănăstirea grecească pentru a lua parte la Sfânta Liturgie. Pe parcursul slujbei, norul capătă diverse dimensiuni, iar uneori se desprind

mici fășii care iau forme de îngeri sau de păsări.

„Nu există o oră fixă a venirii acestui nor, dar vine la un moment dat în timpul slujbei, în timp ce afară sunt 30 de grade, este căldura cea mai puternică, deși este noapte și nu bate nici măcar vântul. Norul este ca o ceață luminoasă, care învaluieste vârful muntelui și care, după o perioadă se retrage, iar spre dimineață vârful muntelui este acoperit de rouă ce se lipește de biserică, de tot ceea ce este acolo pe vârful muntelui, inclusiv de oamenii care stau sub cerul liber”, mărturisește părintele arhimandrit Teofil Anăstăsoaie, reprezentantul

Patriarhiei Române în Țara Sfântă.

Deși unii susțin faptul că nu este decât un simplu fenomen meteorologic, o coincidență explicabilă, credincioșii prezenți pe munte în acele momente confirmă unanim faptul că norul luminos nu are caracteristicile unui nor obișnuit, și că uneori răspândește o bună mireasmă în jur. De altfel, recent, o echipă formată din cercetători meteorologi și-au propus să cerceteze îndeaproape acest fenomen, iar la finalul studiului, Serghei Mirov, unul dintre participanți, a făcut public rezultatul, explicând că „o sferă luminoasă de ceață îi inconjoară pe credincioși, după care norul apare deasupra crucii bisericii, crescând în dimensiuni și coboară spre credincioși, acoperindu-i și inconjurându-i într-o umezeală.” Concluzia a fost una simplă: aburul sau ceața aceasta nu poate fi generată fizic, ținând cont de aerul uscat din zonă și de temperaturile ridicate, astfel încât fenomenul iese din zona meteorologiei și se încadrează, fără dubii, în categoria minunilor.